

החזקת סמים ברכב - מה ההשלכות?

מגמת ההקלה באכיפה ובענישה בכל הנוגע לעבירות החזקה ושימוש בסמים קלים, לעתים גורמת ללא מעט משתמשים להיהפך לשאננים. האם שאננות זו מוצדקת? למרות המדיניות החדשה נגד משתמשי סם הקנאביס, יש לזכור כי המשטרה ממשיכה לבצע חיפושים לאיתור סמים בבתים, ברכבים ועל גופם של חשודים. במידה ונמצאו סמים, בפרט אם בכמות גדולה, הדבר עדיין עלול להוביל לכתבי אישום ועונשים כבדים. באילו מקרים רשאית המשטרה לבצע חיפוש ברכב, וכך כיצד ראוי לפעול במצבים בהם החיפוש ברכב היה בלתי חוקי? עו"ד אסף דוק מסביר.

למרות המדיניות החדשה נגד משתמשי סם הקנאביס - המשטרה עדיין מגישה כתבי אישום בעבירות החזקת סמים

על פי פקודת הסמים המסוכנים, אדם המחזיק עד 15 גרם של קנאביס או מריחואנה, ייחשב [כמחזיק סם לשימוש עצמי](#), ודינו על-פי חוק יהיה עד 3 שנות מאסר, קנס ושליטת רישיון נהיגה. כמות גדולה מכך כבר תחשב [להחזקת סמים שלא לשימוש עצמי](#), בדרך כלל כהחזקה למטרת סחר, שבגינה נקבע עונש של עד 20 שנות מאסר.

אמנם, יש לציין שלאחרונה הוחלט במשרד לביטחון פנים על [מדיניות חדשה נגד משתמשי סם הקנאביס](#), הממקדת את המאמצים בהסברה וחינוך תוך שימוש בהליכים פליליים רק כמוצא אחרון. במסגרת מדיניות זו, נקבע שאדם **בגיר** שייטפס מחזיק או משתמש בסם הקנאביס במשקל של עד 15 גרם לצריכה עצמית, בפעם הראשונה, ייקנס בקנס מנהלי בלבד. אם ייתפס בפעם השנייה מדובר כבר בקנס כפול, ורק בפעם השלישית יינקט נגדו תהליך של [סגירת התיק בהסדר מותנה](#), שבמסגרתו לא יוגש כנגד החשוד [כתב אישום](#) - בתמורה לכך שיוזמה בביצוע העבירה וכן יעמוד תחת פיקוח שירות המבחן לצד הימנעות מהעבירה בעתידה. בפעם הרביעית ומעלה מדובר כבר על פתיחת תיק פלילי ושקילת האפשרות של הגשת כתב כנגד החשוד, יחד עם העמדה לדין בבית משפט פלילי

בכל הנוגע ל**לקטינים** שייטפסו מחזיקים או משתמשים בסם הקנאביס במשקל של עד 15 גרם, תתקיים מדיניות במסגרתה לא יושתו עליהם קנסות מנהליים אלא יופעל המנגנון הבא: קטין אשר ייתפס מחזיק בקנאביס בפעם הראשונה - הטיפול בעניינו יועבר למסלול של [טיפול מותנה](#) ללא קנס או רישום פלילי. במידה ואותו קטין ייתפס מחזיק בקנאביס בפעם השנייה - הטיפול בעניינו יועבר למסלול של סגירת תיק בהסדר מותנה. בפעם השלישית ומעלה בו יימצא הקטין מחזיק או משתמש בסם הקנאביס - יפתח לו תיק פלילי ותישקל האפשרות להגיש נגדו כתב אישום ולהעמידו לדין פלילי רגיל.

יש בנתונים אלו כדי להרגיע את הצרכן המצוי, אך יש לזכור: החוויה של לעמוד מול שוטר אשר רושם את נתוניך האישיים ומחפש ברכבך הפרטי סמים, הינה חוויה לא נעימה בכלל. כמו כן, ההשלכות של כך, בין אם תשלום הקנס ובין אם נקיטת הליכים משפטיים נגדך - הן לא חוויות שתרצה לזכור. מלבד זאת, אין מין הנמנע שבעקבות מציאת הסמים ברכבך, שוטר תנועה יחליט גם לבצע לך בדיקה של שימוש בסמים באמצעות ערכה מיוחדת שבידיו. במידה ויתברר שנהגת תחת השפעת סמים, התוצאה יכולה להיות חמורה ביותר.

מהן הנסיבות בהן מותר לשוטר לחפש אצלך סמים ברכב?

במידה ושוטר עצר אותך בכביש והוא מעוניין לערוך חיפוש ברכבך, חשוב שתהיה מודע לזכויותיך. לשוטר מותר לערוך חיפוש אחר סמים ברכב שלך רק בהתקיים אחד מהתנאים הבאים:

1. יש באמתחתו צו שהוענק על ידי שופט

שופט רשאי לתת הוראה על חיפוש אחר סמים ברכב עקב מספר נימוקים, כגון: כאשר הוא השתכנע שקיים

חשד לכך שבתוך הרכב יש חפצים גנובים, בוצעה ברכב עבירה, או שהוא משמש למטרה שאינה חוקית, או במצב בו קיים חשד לגבי אדם הנמצא בו. אי לכך, במידה והוצג בפניך צו שיפוטי על ידי השוטור - הרי שאז הוא רשאי לערוך חיפוש ברכבך על פי חוק.

2. לשוטור יש חשד סביר לכך שבוצעה עבירה מסוג עוון או פשע

שימוש או החזקת סמים נחשבים לעבירת עוון, ואילו סחר בסמים נחשבת לעבירת פשע. במידה והשוטור חושד שביצעת עבירה, ולכן הוא סבור שקיים צורך לחפש ברכבך בכדי לאתר ראיה הקשורה באותה עבירה, או לחלופין קיים חשד בהסתברות גבוהה כי הינך עתיד לבצע עבירה ביטחונית מסוג של פשע או עוון, השוטור רשאי לחפש סמים ברכבך. יחד עם זאת, חשדו של השוטור כלפיך צריך להיות ממוקד, מוסבר ומבוסס, שכן סקרנות או חשד כללי אינם מצדיקים חיפוש, והוא יצטרך לנמק את חשדותיו בפני בית המשפט לאחר מכן. חשוב לדעת שהסברים כאלו ואחרים שניתנים על ידי שוטרים לא מתקבלים תמיד. קיימים מקרים בהם השופטים לא מקבלים את ההסבר, במידה והם לא מאמינים שאכן התקיימה סיבה סבירה לחשוד באדם עד כדי ביצוע חיפוש ברכבו.

האם מותר לך לסרב לביצוע חיפוש ברכב?

ייתכן וזה ישמע מפתיע, אבל במידה והשוטור לא מציג סיבה סבירה לרצונו לבצע חיפוש ברכב שלך או על גופך, זכותך לסרב לכך שיתבצע החיפוש. במידה והשוטור מתעקש, תוכל לדבר עם הקצין הממונה שלו, תוך שאתה מבקש שיהיה כתוב שהתנגדת לחיפוש, על סמך הטענה שאין לשוטור יסוד בכדי לבסס את החשד שביצעת עבירה. חשוב שתזכור כי קיומו של עבר פלילי, מראה חיצוני כלשהו, או עמידה במקום שבו בעבר נתפסו אנשים רבים כשבאמתחתם סמים, לא מהווים עילה מספקת לחיפוש.

כמו כן, בפסק דין תקדימי שניתן על ידי בית המשפט העליון, רע"פ 10141/09 בן חיים נ' מדינת ישראל, נקבע כי הסכמה אכן יכולה להכשיר חיפוש גם אם לא מתקיים חשד סביר או יסוד סביר להניח שמוחזק חפץ אסור. עם זאת, הסכמה זו חייבת להיות [הסכמה מדעת](#). הסכמה מדעת יכולה להתגבש רק לאחר שהשוטור מבהיר לאזרח כי יש לו את הזכות המלאה לסרב לביצוע החיפוש, וכי לא יאונה לו כל רע אם אכן ישתמש בזכות זו. על פי פסק הדין ההבהרה יכולה להיות בעל פה. בית המשפט העליון הנחה את המשטרה להוציא נהלי חיפוש חדשים בהתאם לדין החדש שהתווה.

לפיכך, בכל מקום בו מבוסס החיפוש על הסכמתו של הנאשם, אך אין כל ראיה כי השוטור הבהיר לו את זכותו לסרב לחיפוש וכי לא יאונה לו כל רע אם יסרב, הרי שמדובר בחיפוש בלתי חוקי ודינו בטלות. חיפוש ללא חשד סביר מחייב הסכמה מדעת מצד מושא החיפוש.

סיוע משפטי במצב בו חיפוש בלתי חוקי הוביל להימצאות סמים ברכב

במידה ושוטור מעוניין לערוך חיפוש ברכבך כנגד רצונך, או במידה ושוטרים מצאו סמים ברכב שלך, עליך ליצור קשר עם עורך דין פלילי באופן מיידי, אשר ידע לנצל את הטעויות שלעתים מבצעת המשטרה בעת החיפוש, כנגדם. ישנן מספר דוגמאות להתנהלות המשטרה בעת חיפוש ברכב, שאינה תקינה. אלו להלן:

- א. במידה ואתה לא מעוכב, השוטור לא רשאי לחקר אותך.
- ב. לשוטרים אסור להעלים מפניך את הזכויות שלך.
- ג. במידה והשוטרים דורשים שתסכים לחיפוש, כנראה שאין בידיהם הוכחה נגדך.

במידה ושוטור רוצה לחפש סמים ברכבך גם אם אין לו עילה לחיפוש או צו שיפוטי, אין זו חובתך להסכים לחיפוש, ויתרה מכך - השוטור יצטרך מאוחר יותר להסביר את מעשיו בפני בית המשפט. במידה ונתפסת מחזיק סמים ברכבך אך החיפוש שנערך לא היה חוקי, צור קשר באופן מיידי עם [עורך דין פלילי](#) על מנת שסייע לך להציג את גרסתך בצורה המשכנעת והטובה ביותר מבחינה משפטית וילחם על שמירת זכויותיך.

במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בעבירות סמים, אתה זקוק לעו"ד פלילי מנוסה שייסע לך בניהול ההליך הפלילי נגדך, בין אם זה בחקירה המשטרית ובין אם זה בכותלי בית המשפט, שכן המדובר בעבירה פלילית שתוצאתה יכולה חמורה מאוד עבורך הכוללת כאפשרות סבירה לחלוטין גם הותרת רישום פלילי ומשטרתי ואף במקרים מסוימים גם שהייה מאחורי סורג ובריח. משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לנאשמים המואשמים בעבירות סמים מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על

17/10/2018
077-5006206
052-6885006

החזקת סמים ברכב - מה ההשלכות? - עורך דין פלילי אסף דוק

הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה ונלקחת לחקירה או הוגש נגדך כתב אישום בגין החזקת סמים פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או [השאר פרטים](#) ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}